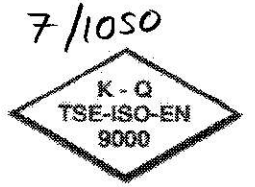

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.13.SGB.0-12.00-00/610- 2532
Konu : Yazılı Soru Önergesi

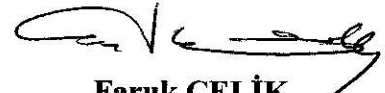
28 Aralık 2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10/12/2007 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2130 sayılı yazınız.

Kastamonu Milletvekili Mehmet SERDAROĞLU'na ait 7/1050 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : 1 yazı

**KASTAMONU MİLLETVEKİLİ MEHMET SERDAROĞLU'NUN 7/1050 ESAS
NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

13/06/2007 tarih ve 2007/44 numaralı Genelge ile 2926 sayılı Kanun kapsamında bulunduğu halde Kuruma kayıt ve tescillerini yaptırmayan ve sattıkları ürün bedellerinden tevkifat yapılanlardan Kanunun 2'nci maddesi kapsamında bulunanların tescillerinin yapılması istenilmiş olup, 2926 sayılı Kanun kapsamında bulunan ve tevkifata istinaden tescillerinin yapılması için Kastamonu ilinde 230 dava açılmış 39'u halen devam etmekte olup, kabul edilen dava sayısı 62 'dir. Kısmen kabul kısmen red edilen 107, reddedilen 14, açılmamış sayılmasına karar verilen dava adedi 8, davacısı kadın olan dosya adedi 17 'dir.

Kastamonu İl Müdürlüğü'nde kadrolu avukat olmaması nedeniyle, açılan davalara sözleşmeli avukatlar bakmakta olup, mahkeme masrafları İl Müdürlüğünden diğer davalarla beraber talep edildiğinden net masraf çıkarılamamıştır.

2926 sayılı Kanunun 2'nci maddesi 02/08/2003 tarihinde 4956 sayılı Kanunla yeniden düzenlenerek bu Kanuna tabi zorunlu sigortalı olmak için kadınların aile reisi sıfatını taşımalarını öngören hükmü değiştirilmiş, 2926 sayılı Kanunun 2'nci maddesi kapsamına giren kadınlardan 3'üncü maddenin (b) bendinde belirtilen faaliyetlerde bulunanların zorunlu sigortalı olmalarına imkan tanınmıştır. Devredilen Bağ-Kur Kastamonu İl Müdürlüğünde bu hüküm gereğince pancar üreticisine verilen cevapta; 02/08/2003 tarihinden sonra tevkifat kesintisi bulunmadığından sigortalılık tescili yapılamayacağı bildirilmiştir. Çünkü 4956 sayılı Kanunla 02/08/2003 tarihinden itibaren değiştirilen "22 yaşını dolduran aile reisi" olma şartı bu tarihten önce, sadece tevkifata istinaden tescilde değil, diğer tescil işlemlerinde de sigortalı olmak için bir şart olarak uygulanmış ve bu şartı yerine getirmeyenlerin sigortalılık tescili yapılmamıştır.

Sigortalılık tescili için 02/08/2003 tarihinden önce de 22 yaşını geçmiş aile reisi kadın olma şartı bulunmamış olsa idi, bu durumda tevkifata istinaden tescil işlemi de yapılabilir idi.

Bu konuyu bir örnekle açıklarsak; 1996-1997-1998 yıllarında ürün satan ve 22 yaşını doldurmamış aile reisi olmayan ya da 22 yaşını doldurduğu halde aile reisi olmayan bir kadın üreticiden satın alınan ürün bedelinden tevkifat yapılmıştır. Bu şahsın tarımsal faaliyette bulunmasına rağmen diğer şartı yerine getirmemesi nedeniyle sigortalılık tescili yapılamayacağı için, 2007 yılında yapılan Tebliğ değişikliği ile de sigortalılık niteliği değişmemektedir. Tebliğ, Kanundaki sigortalılık şartlarını yerine getirenlerin kanuni süre içerisinde talepte bulunmamaları nedeniyle tescilleri yapılamadığından bir hak kaybına uğramamalarını temin etmekte olup, kanuni şartı değiştirmemektedir.

Bu nedenle kadın üreticiye verilen cevap bu nitelikte olup, Kanun, Tebliğ ve Genelgenin bir arada değerlendirilmesi halinde çelişkili bir cevap olmadığı ve uygulamanın mevzuata uygun olduğu anlaşılmaktadır.

Kanunun yürürlüğe girdiği 02/08/2003 tarihinden sonra tevkifat yapılan ve tevkifata istinaden sigortalılıklarının başlatılmasını talep edenlerden kadın erkek ayrımı yapılmaksızın şartları taşıyanlar için 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılıkları başlatılmakta ve uygulama tüm il müdürlüklerimizde aynı şekilde devam etmektedir.

Yukarıdaki bölümde de izah edildiği üzere 22/05/2007 tarihli 7 Seri Numaralı Tebliğ, 13/06/2007 tarihli ve 2007/44 numaralı Genelge aynı hükümleri ihtiva etmektedir. Soru önergesini hazırlayanlar ilgili birimde görev yapan uygulayıcılar olup Tebliğ ve Genelge de bu personel tarafından hazırlanmıştır.

Ancak, daha önce hazırlanmış olan cevapta çelişki olarak görülen konu ise Tebliğin değiştirilmesi ile Kanunun önceki hükümlerinin de ötesine geçilerek son mevzuatın uygulanacağını düşünülmesidir. Bu durum, Kanunun geçmişe yönelik olarak değiştirilmesi şeklinde algılanmaması halinde daha iyi anlaşılmaktadır.

Bilindiği gibi, Anayasanın 153. maddesinde “iptal kararları geriye yürümez” hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla, Anayasa Mahkemesinin 09/11/2007 tarihli ve 26695 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yayımı tarihinde yürürlüğe giren 2926 sayılı Kanunun 2. maddesinin (b) bendinde yer alan “..... aile reisi....” ibaresine ilişkin Kararı Resmi Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkacaktır hükmü bulunmakla birlikte, 02/08/2003 tarihinde bu hüküm zaten Kurumumuz tarafından kanun değişikliği ile kaldırılmış olup, Anayasa Mahkemesinin Kararı doğrultusunda işlem yapılmıştır. Bu anlamda anılan Kararın geçmişe yürütülmesi de mümkün olamayacağı dikkate alındığında Kurumca yapılacak bir işlem olmamıştır.

Uygulayıcı birimler tarafından Resmi Gazete her gün takip edilmekte olup, değişiklik konusunda yapılacak bir işlem bulunmadığından herhangi bir duyuru yapılmamıştır.

2926 sayılı Kanun 2. maddesi kapsamında bulunanlardan Kanunun 3. maddesinin (b) bendinde belirtilen tarımsal faaliyetlerde bulunanlardan sigortalı olması gereken, Kuruma kayıt ve tescillerini yaptırmayan, Kurumca da re’sen tescil edilemeyen ve sattıkları ürün bedellerinden tevkifat yapılanların sigortalılıkları 7 Seri Numaralı Tebliğ gereğince tevkifatın yapıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılmaktadır.

Ancak bahse konu aile reisi sıfatını taşımayan kadınların sigortalı olup olamayacakları kanunla belirlenmiş, bu şartın Tebliğle değiştirilmesi zaten mümkün değildir. 01/04/1994 tarihinden 02/08/2003 tarihine kadar olan sürede aile reisi olmayan kadınların sigortalılık tescilleri yapılamayacağından, Genelge ile sigortalılık tescillerinin yapılabilmesine de imkan bulunmamaktadır.

